

ГАРЧИГ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

112.	Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай	398
113.	Эрүүгийн хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	409
114.	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	411
115.	Эрүүл мэндийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	412
116.	Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	412
117.	Иргэний бүртгэлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	413
118.	Зар суртачилгааны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	413
119.	Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	414
120.	Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуульд нэмэлт оруулах тухай	415
121.	Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуулийн зарим заалтыг хүчингүй болсонд тооцох тухай	415
122.	Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	416
123.	Статистикийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	416
МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ		
124.	Улсын Дээд шүүхийн шүүгчийг томилох тухай	417
125.	Зарим хүмүүсийг шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай	417
126.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, томилох тухай	418

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

127.	“Хүүхдийн эсэн мэнд амьдрахуй” үндэсний стратегийн тухай	Дугаар 358	419
128.	Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 361	419
129.	Ойн менежментийн улсын ерөнхий төлөвлөгөөний тухай	Дугаар 362	420
130.	Тусгай зориулалтаар 2012 онд агнах, барих агнуурын амьтны тоо хэмжээг тогтоох тухай	Дугаар 363	421
131.	Дүрэм батлах тухай	Дугаар 364	422

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар хот

ХҮН ХУДАЛДААЛАХТАЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь хүн худалдаалахаас урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, шалтгаан нөхцөлийг нь тогтоон арилгах, хохирогчийн эрхийг хамгаалахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл. Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж

2.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль², энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

¹Монгол Улсын Үндсэн хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 1992 оны 1 дугаарт нийтлэгдсэн.

²Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль- “Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 1998 оны 1 дугаарт нийтлэгдсэн.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл. Хуулийн нэр томьёоны тодорхойлолт

3.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

3.1.1.“хүн худалдаалах” гэж хүнийг биеийг нь үнэлүүлэх, бусад хэлбэрээр бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэлд оруулах, боолчлох, түүнтэй ижил төстэй нөхцөлд байлгах, хууль бусаар албадан хөдөлмөрлүүлэх, эд эрхтнийг нь авч ашиглан мөлжих зорилгоор хүнд хүч хэрэглэх, хүч хэрэглэхээр заналхийлэх, хулгайлах, залилах, хууран мэхлэх, эрх мэдлээ урвуулан ашиглах, эмзэг байдлыг нь далимдуулах, түүнчлэн өөр хүнийг хяналтдаа байлгаж байгаа этгээдийн зөвшөөрлийг авахын тулд төлбөр төлөх, хахуульдах аргаар хүнийг элсүүлсэн, тээвэрлэсэн, нуун далдалсан, дамжуулсан, хүлээн авсан хууль бус үйлдлийг;

3.1.2.“хохилогч” гэж Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн, хохилогчоор тогтоосон эсэхээс үл шалтгаалан хүн худалдаалахын улмаас эрх, эрх чөлөө, ашиг сонирхол нь зөрчигдсөн хүнийг.

4 дүгээр зүйл. Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагааны зарчим

4.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагаанд дараах зарчмыг удирдлага болгоно:

4.1.1.нэгдмэл цогц байх;

4.1.2.хохилогчийн нэр төрийг хүндэтгэх;

4.1.3.ялгаварлан гадуурхахгүй байх;

4.1.4.хохилогчийг үл буруутгах;

4.1.5.хохилогчийн аюулгүй байдлыг хангах;

4.1.6.хувийн нууцыг нь хамгаалах;

4.1.7.олон улсын хамтын ажиллагаа, иргэний нийгмийн оролцоонд түшиглэх.

**ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ
ХҮН ХУДАЛДААЛАХТАЙ ТЭМЦЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ**

**5 дугаар зүйл. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаарх төрийн
байгууллагын бүрэн эрх**

5.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар Засгийн газар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.1.1.хүн худалдаалахтай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр батлах;

5.1.2.хүн худалдаалах гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиглэлээр гадаад улс, олон улсын байгууллагатай хамтран ажиллах;

5.1.3.хүн худалдаалахаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх чиглэлээр төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах, зарим чиг үүргийг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх.

5.2.Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.2.1.хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 7.3-т заасан бүрэн эрхийнхээ хүрээнд зохион байгуулах;

5.2.2.хүн худалдаалах асуудлаар мэдээллийн сан бүрдүүлэх, түүнийг баяжуулах;

5.2.3.Улсын ерөнхий прокурортой хамтран хохирогчийн нэр төр, аюулгүй байдлыг хангах журам батлах.

5.3.Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.3.1.хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр гарсан олон улсын гэрээнд нэгдэн орох санал боловсруулах, энэ талаар гадаад улс, олон улсын байгууллагатай гэрээ, хэлэлцээр хийх, нэгдэн орсон олон улсын гэрээний хэрэгжилтийг зохион байгуулах, тайлагнах;

5.3.2.гадаад улсад хохирогч болсон Монгол Улсын иргэний эрх ашгийг хамгаалах, түүнд туслалцаа үзүүлэх;

5.3.3.энэ хуулийн 12.1.5-д заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

5.3.4.гадаад улсын иргэнд үрчлэгдсэн Монгол Улсын насанд хүрээгүй иргэний эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах.

5.4.Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.4.1.энэ хуулийн 12.1.3-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

5.4.2.хохирогчийг хамгаалах, халамж, үйлчилгээ үзүүлэх чиг үүрэг бүхий төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих, туслалцаа үзүүлэх.

5.5.Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.5.1.энэ хуулийн 12.1.1, 12.1.2-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

5.5.2.хохирогчид үйлчилгээ үзүүлэх асуудлаар эмнэлгийн байгууллагын ажилтанд сургалт явуулах.

5.6.Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.6.1.боловсролын байгууллага, оюутан, сурагчдын дунд хүн худалдаалахаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг холбогдох байгууллагатай хамтран зохион байгуулах;

5.6.2.хүн худалдаалахын хор уршиг, түүнтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх, тайлбарлан таниулах талаар ерөнхий боловсролын сургуулийн дунд, ахлах ангийн сургалтын хөтөлбөр, стандартад тусгах.

5.7.Цагдаагийн болон тагнуулын байгууллага нь хүн худалдаалах үйлдлийг илрүүлэх, таслан зогсоох чиг үүргийг хэрэгжүүлж, хүн худалдаалахтай холбоотой зар сурталчилгаанд хяналт тавина.

5.8. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар хил хамгаалах байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

5.8.1. Монгол Улсын хилээр нэвтэрч байгаа хүүхдийн биеийн байцаалтыг тодруулах, итгэмжлэлийн үндсэн дээр бусдын хүүхдийг харгалзан яваа этгээдийн биеийн байцаалт, ямар зорилгоор хүүхдийг дагуулан явж байгаа, тухайн хүүхэдтэй ямар холбоотой болох, хүлээн авагч гадаад улс, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг шалгаж нягтлах;

5.8.2. итгэмжлэлийн үндсэн дээр гадаад улсад зорчиж байгаа хүүхэд тухайн улсад удаан хугацаагаар сурах, амьдрах тохиолдолд хүлээн авах этгээдийн талаарх мэдээллийг нягтлах;

5.8.3. улсын хилээр хамт гарсан насанд хүрээгүй хүнийг хилийн гадна үлдээсэн тохиолдолд эргэж ирээгүй шалтгааныг нь тодруулах, шаардлагатай гэж үзвэл тухайн асуудлыг цагдаагийн байгууллагад шалгуулахаар шилжүүлэх.

5.9. Мэргэжлийн хяналтын байгууллага нь аж ахуйн нэгж, байгууллагад ажиллагсадыг албадан хөдөлмөр, боолчлол, боолчлолтой ижил төстэй нөхцөлд ажиллуулж, байлгаж байгаа эсэхэд өөрийн бүрэн эрхийнхээ хүрээнд хяналт тавина.

5.10. Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хүн худалдаалах гэмт хэрэгт өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, хяналт тавих бүрэн эрхийг гадаадын иргэн, харьяатын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хэрэгжүүлнэ.

5.11. Хүүхдийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь хүн худалдаалахад өртөх эрсдэлтэй хүүхдийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаа явуулж, сургалт, судалгаа, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийн улсын хэмжээнд цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулна.

5.12. Бүх шатны нутгийн өөрөө удирдах болон нутгийн захиргааны байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.12.1. нутаг дэвсгэртээ хүн худалдаалахтай тэмцэх, шалтгаан нөхцөлийг нь тогтоож арилгах арга хэмжээ авах;

5.12.2. хохирогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

5.12.3.хүн худалдаалахтай тэмцэх чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа явуулах;

5.12.4.хүн худалдаалахтай холбоотой байж болзошгүй зар сурталчилгаанд харьяалах нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд хяналт тавих.

6 дугаар зүйл. Дэд зөвлөл, түүний бүрэн эрх

6.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах, мэргэжлийн удирдлагаар хангах, энэ хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий Дэд зөвлөл /цаашид “Дэд зөвлөл” гэх/ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн дэргэд ажиллана.

6.2.Дэд зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

6.3.Дэд зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд холбогдох төрийн байгууллагын төлөөллөөс гадна хүн худалдаалахын эсрэг үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагын төлөөллийг оруулна.

6.4.Дэд зөвлөлийн ажлын албаны үүргийг Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн ажлын алба гүйцэтгэнэ.

6.5.Дэд зөвлөлийн үйл ажиллагааны зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлнэ.

6.6.Дэд зөвлөл нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

6.6.1. хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор холбогдох байгууллагуудын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах, тайлан мэдээллийг сонсох, шалгалт явуулах, зөвлөмж гаргах;

6.6.2. хүн худалдаалах нөхцөл байдлын талаар мэргэжлийн болон эрдэм шинжилгээний байгууллагаар судалгаа хийлгэх, цаашид авах арга хэмжээний талаар санал боловсруулан Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлөөр уламжлан Засгийн газарт оруулах;

6.6.3.хүн худалдаалахтай тэмцэх чиглэлээр бусад орны холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах чиглэл гаргаж хэрэгжүүлэх;

6.6.4.хүн худалдаалахтай тэмцэхэд иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг татан оролцуулах, хамтран ажиллах, санал санаачилгыг нь дэмжих, олон нийтэд чиглэсэн урьдчилан сэргийлэх сургалт, сурталчилгааны ажил зохион байгуулах;

6.6.5.хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж зөрчсөн, гэмт хэрэг гарах шалтгаан, нөхцөлийг бүрдүүлсэн аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтанд зохих хариуцлага хүлээлгэх саналыг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд гаргах, биелэлтийг шаардах;

6.6.6.иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтныг энэ хуулийн 16.5-д заасан журмын дагуу урамшуулах арга хэмжээ авах;

6.6.7.хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг улсын төсөвт тусгуулах талаар санал боловсруулах;

6.6.8.хүн худалдаалах, түүний хор уршгийн талаарх нэгдсэн мэдээг гаргах;

6.6.9.хохилогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээний стандартын хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх;

6.6.10.хүн худалдаалах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиг үүрэг бүхий байгууллагын ажилтныг мэргэшүүлэх чиглэлээр сургалт зохион байгуулах.

7 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн үүрэг

7.1.Хуулийн этгээд нь хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангах ажлын хүрээнд хуульд өөрөөр заагаагүй бол эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас өгсөн заавар, зөвлөмж, мэдэгдэл, шаардлагыг биелүүлэх үүрэгтэй.

7.2.Хуулийн этгээд нь үйл ажиллагааныхаа халхавчин дор хүн худалдаалах үйл ажиллагаа явуулсан нь тогтоогдвол тухайн хуулийн этгээдийг шүүхийн шийдвэрээр татан буулгана.

8 дугаар зүйл.Хэвлэл, мэдээллийн байгууллагын үүрэг

8.1.Хэвлэл, мэдээллийн байгууллага дор дурдсан зар сурталчилгаа, мэдээлэл тараахыг хориглоно:

8.1.1.хохилогчийн бичгээр гаргасан зөвшөөрөлгүйгээр хохилогчийн талаарх мэдээлэл;

8.1.2.гадаадын иргэнтэй гэр бүл болоход зуучлах тухай зар сурталчилгаа;

8.1.3.хүн худалдаалах гэмт хэрэг үйлдэгдэхэд хүргэхүйц бүх төрлийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, холбоо, цахим сүлжээ ашигласан ил буюу далд зар сурталчилгаа.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ХҮН ХУДАЛДААЛАХТАЙ ТЭМЦЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АРГА ХЭЛБЭР

9 дүгээр зүйл.Хамгаалах байр

9.1.Хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогчийн нэр төр, алдар хүндийг хамгаалах, аюулгүй байдлыг нь хангах зорилгоор хамгаалах байр ажиллана.

9.2.Хохирогч болсон гэж өөрийгөө үзсэн этгээд хамгаалах байрны үйлчилгээнд хамрагдах тухай хүсэлтээ цагдаагийн байгууллага, эсхүл хамгаалах байрны захиргаанд гаргана.

9.3.Хүн худалдаалах гэмт хэргийг цагдаагийн болон тагнуулын байгууллага шалгаж эхэлсэн эсэхийг үл харгалзан хохирогчийг хамгаалах байранд түр байрлуулна.

9.4.Хамгаалах байрны бүтэц, зохион байгуулалт, ажиллах журмыг Засгийн газар батална.

9.5.Засгийн газрын шийдвэрээр хамгаалах байрны үйл ажиллагааг төрийн бус байгууллагад хариуцуулж болно.

10 дугаар зүйл. Хохирогчийн нэр төр, алдар хүндийг хамгаалах

10.1.Хохирогчийн өөрийн болон эцэг, эхийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг, хувийн байдалтай нь холбоотой бусад мэдээллийг нууцлах ба эдгээр мэдээллийг эрх бүхий албан тушаалтны зөвшөөрөлгүй хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр мэдээлэх, түгээх, бусдад тараах, хохирогчийн нүүр царай, дуу хоолойг бусдад танигдахуйц байдлаар түгээхийг хориглоно.

10.2.Хохирогч өөрөө бичгээр хүсэлт гаргасан тохиолдолд түүнийг хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон тухай мэдээллийг гэр бүлийнх нь бусад гишүүнд мэдэгдэхийг хориглоно.

10.3.Хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч, прокурор, шүүгч, өмгөөлөгч болон хэргийн бусад оролцогч хохирогчийн хувийн байдлын тухай өөртөө ил болсон мэдээллийг бусдад тараахыг хориглоно.

10.4.Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах, шүүн таслах ажиллагааны явцад шаардлагатай гэж үзвэл хохирогчийн эцэг /эх/-ийн болон өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаягийг нууцлах арга хэмжээ авна.

11 дүгээр зүйл. Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүнийг хамгаалах

11.1.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон тохиолдолд түүнийг тус улсад зорчих, оршин суух, цагаачлах журам зөрчсөн гэсэн үндэслэлээр албадан гаргах арга хэмжээ авахыг хориглоно.

11.2.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон тохиолдолд тухайн гэмт хэргийг шүүхээр хянан шийдвэрлэх хүртэл тус улсад оршин суух зөвшөөрлийг холбогдох байгууллагын саналыг үндэслэн гадаадын иргэн, харьяатын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, эсхүл гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгох буюу сунгана.

12 дугаар зүйл.Хохирогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээ

12.1.Хохирогчид дараах халамж, үйлчилгээг үзүүлнэ:

- 12.1.1.эрүүл мэндийн нөхөн сэргээх эмчилгээ;
- 12.1.2.сэтгэцийн нөхөн сэргээх эмчилгээ;
- 12.1.3.ажлын байраар хангах, мэргэжлийн сургалтад хамруулах;
- 12.1.4.хууль зүйн туслалцаа;
- 12.1.5.гадаад улсад Монгол Улсыг төлөөлөн суугаа дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газраас хохирогчийг түр хугацаагаар орон байр, хоол хүнсээр хангах, гадаад паспорт, түүнтэй адилтгах баримт бичиг олгох, эх оронд нь буцаан авчрах.

12.2.Энэ хуулийн 12.1.1, 12.1.2-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 12.1.3-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 12.1.4-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн

12.1.5-д заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага тус тус батална.

12.3.Энэ хуулийн 12.1-д заасан хохирогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээ үнэ төлбөргүй байна.

13 дугаар зүйл. Хохирогч хүүхдийг хамгаалах

13.1.Хүүхэд хохирогч болсон бол цагдаагийн байгууллага болон энэ хуулийн 9.1-д заасан хамгаалах байрны ажилтан нь түүний эцэг, эхийг нэн даруй олж тогтоох арга хэмжээ авна.

13.2.Хохирогч хүүхдийн эцэг, эхийг олж тогтоогоогүй тохиолдолд түүнийг асран хамгаалах, харгалзан дэмжих этгээдийг тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга томилно.

13.3.Хохирогч хүүхдийг энэ хуулийн 9.1-д заасан хамгаалах байранд насанд хүрсэн хохирогчоос тусад нь байрлуулна.

13.4.Хохирогч хүүхдийг зохих шатны сургуульд хамруулах үүргийг тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга хариуцна.

14 дүгээр зүйл. Хүн худалдаалах талаар мэдээлэл өгсөн иргэнийг хамгаалах, урамшуулах

14.1.Хүн худалдаалах гэмт хэргийг илрүүлж, таслан шийдвэрлэхэд ач холбогдол бүхий мэдүүлэг өгсөн гэрч болон уг гэмт хэргийн талаар бодит мэдээлэл өгсөн иргэний аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор түүнийг энэ хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан хохирогчийг хамгаалах арга хэмжээнд хамруулж болно.

14.2.Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд заасны дагуу цагдаагийн байгууллага хүн худалдаалах гэмт хэргийн талаарх мэдээллийг иргэдээс төлбөртэй авч болно.

15 дугаар зүйл.Хохирол нөхөн төлүүлэх

15.1.Хохирогч нь эд хөрөнгө, нэр төр, алдар хүнд, сэтгэл санааны хохирлоо нөхөн төлүүлэхийг гэм буруутай этгээдээс шаардах эрхтэй.

15.2.Хохирогчийн сэтгэл санааны хохирлыг мөнгөн хэлбэрээр нөхөн төлнө.

15.3.Хохирогчийн сэтгэл санааны хохирлын хэмжээг түүний нэхэмжлэлийн шаардлагын хүрээнд хохирогчид учирсан гэм хорын хэр хэмжээг харгалзан шүүх тогтооно.

16 дугаар зүйл. Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагааны санхүүжилт

16.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагааны санхүүжилтийг дараах эх үүсвэрээс бүрдүүлнэ:

16.1.1.улс, орон нутгийн төсвөөс хуваарилах хөрөнгө;

16.1.2.Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 19.1-д заасан гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны зардал;

16.1.3.гадаад улс, олон улсын байгууллагын хандив, тусламж;

16.1.4.төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн санаачилгаар хуримтлуулсан хөрөнгө;

16.1.5.хуулиар хориглоогүй бусад эх үүсвэр.

16.2.Энэ хуулийн 16.1-д заасан хөрөнгийг хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний төсвийн багцад төвлөрүүлнэ.

16.3.Энэ хуулийн 16.1-д заасан хөрөнгийг дараах үйл ажиллагаанд зарцуулна:

16.3.1.энэ хуулийн 9.1-д заасан хамгаалах байрны үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх;

16.3.2.хүн худалдаалах нөхцөл байдал, шалтгаан, үр дагаврын талаар мэргэжлийн болон эрдэм шинжилгээний байгууллагаар судалгаа хийлгэх;

16.3.3.хүн худалдаалахтай тэмцэхэд чиглэсэн сургалт, сурталчилгаа явуулах;

16.3.4.хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр үр бүтээлтэй үйл ажиллагаа явуулсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтныг урамшуулах;

16.3.5.хүн худалдаалахын эсрэг үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагад дэмжлэг үзүүлэх.

16.4.Энэ хуулийн 16.1-д заасан хөрөнгийг энэ хуулийн 16.3-т зааснаас өөр зориулалтаар зарцуулахыг хориглоно.

16.5.Энэ хуулийн 16.3.4-т заасан урамшуулал олгох журмыг хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

17 дугаар зүйл. Хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

17.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол шүүгч дор дурдсан захиргааны шийтгэл ногдуулна:

17.1.1.энэ хуулийн 7.1-д заасны дагуу эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны тавьсан заавал биелүүлэх шаардлага, мэдэгдлийг биелүүлээгүй хуулийн этгээдийг 1000000 төгрөгөөр торгох;

17.1.2.энэ хуулийн 8.1-д заасныг зөрчсөн хэвлэл, мэдээллийн байгууллагыг 5000000 төгрөгөөр торгох;

17.1.3.энэ хуулийн 10.1, 10.2-т заасныг зөрчсөн этгээдийг 500000 төгрөгөөр торгох.

17.2.Хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх үүргээ биелүүлээгүй албан хаагчид эрх бүхий албан тушаалтан сахилгын шийтгэл ногдуулна.

18 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

18.1.Энэ хуулийг 2012 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭРҮҮГИЙН ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Эрүүгийн хуулийн 113 дугаар зүйлийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“113 дугаар зүйл. Хүн худалдаалах

113.1.Хүнийг мөлжих зорилгоор хүч хэрэглэх, хүч хэрэглэхээр заналхийлэх, хулгайлах, залилах, хууран мэхлэх, эрх мэдлээ урвуулан ашиглах, эмзэг байдлыг нь далимдуулах, эсхүл хүчирхийллийн бусад хэлбэрийг ашиглах, түүнчлэн өөр хүнийг эрхшээлдээ байлгаж буй этгээдийн зөвшөөрлийг авахын тулд төлбөр төлөх, ашиг олгон хахуульдах аргаар хүнийг хүн худалдаалах гэмт үйлдэлд элсүүлсэн, тээвэрлэсэн, нуун далдалсан дамжуулсан, хүлээн авсан бол эд хөрөнгийг хурааж, гурваас таван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

113.2.Энэ хэргийг:

- 113.2.1.давтан;
- 113.2.2.хоёр буюу түүнээс олон хүнийг;
- 113.2.3.насанд хүрээгүй хүнийг;
- 113.2.4.хүний эд эрхтэнг авах зорилгоор;
- 113.2.5.сэтгэцийн өвчний улмаас эрх зүйн чадамжгүйд тооцогдсон хүнийг;
- 113.2.6.хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг;
- 113.2.7.албан тушаалын эрх мэдлээ урвуулан ашиглах буюу эрхшээлдээ байгаа хүнийг;
- 113.2.8.хуурамч бичиг баримт ашиглан;
- 113.2.9.хохирогчийн бичиг баримтыг авах, нуух, устгах арга хэрэглэж;
- 113.2.10.улсын хил давуулан;
- 113.2.11.илтэд жирэмсэн хүнийг худалдаалсан бол эд хөрөнгийг хурааж, таваас арван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

113.3. Энэ хэргийг урьдчилан үгсэж тохиролцсон бүлэг, зохион байгуулалттай бүлэг, гэмт бүлэглэл үйлдсэн, түүнчлэн энэ хэргийн улмаас хүнд хор уршиг учирсан бол эд хөрөнгийг хурааж, арваас арван таван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.

Тайлбар:

1.Энэ хуулийн 113.1-д заасан “мөлжих” гэдгийг худалдаалагдсан хүнийг биеийг нь үнэлүүлэх, бусад хэлбэрээр бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэлд оруулах, боолчлох болон түүнтэй ижил төстэй нөхцөлд байлгах, албадан хөдөлмөрлүүлэх, эд эрхтнийг нь авч ашиглах гэсэн утгаар ойлгоно.

2.Энэ хэргийг үйлдэхдээ хохирогчийн эсрэг хүч хэрэглэсэн, хүч хэрэглэхээр заналхийлсэн, хулгайлах, залилах, хууран мэхлэх, эрх мэдлээ урвуулан ашиглах, эсхүл хүчирхийллийн бусад хэлбэрийг ашигласан, эмзэг байдлыг нь далимдуулах, эсхүл өөр хүнийг эрхшээлдээ байлгаж байгаа этгээдийн зөвшөөрлийг авахын тулд төлбөр төлж буюу ашиг олгон хахуульдах аргын аль нэгийг хэрэглэсэн тохиолдолд хохирогч өөрийг нь мөлжихийг зөвшөөрсөн эсэхийг үл харгалзан гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдэд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэнэ.

3.Энэ хуулийн 113.1-д заасан аргыг хэрэглээгүй байсан ч арван найман насанд хүрээгүй хүнийг хүн худалдаалах гэмт хэргийн зорилгоор элсүүлсэн, тээвэрлэсэн, нуун дарагдуулсан, дамжуулсан, хүлээн авсан бол хүн худалдаалсан гэж үзнэ.”

2 дугаар зүйл.Эрүүгийн хуулийн 115 дугаар зүйлийн 115.1 дэх хэсгийн “... гуйланчлал болон биеэ үнэлэхэд” гэснийг “гуйланчлалд” гэж, 124 дүгээр зүйлийн 124.1 дэх хэсгийн “Хүч хэрэглэж буюу хүч хэрэглэхээр заналхийлэх, хуурч мэхлэх замаар” гэснийг “Бусдыг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Эрүүгийн хуулийн 115 дугаар зүйлийн гарчгийн “биеэ үнэлэх,” гэснийг, 123 дугаар зүйлийн 123.3 дахь хэсгийн “насанд хүрээгүй хүнд хүч хэрэглэж буюу” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Эрүүгийн хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.2 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГЭМТ ХЭРГЭЭС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд дор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/11 дүгээр зүйлийн 11.6 дахь хэсэг:

“11.6.Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл нь гэмт хэргийн шинжтэй, илт

хууль бус нийтлэл, нэвтрүүлэг, зар сурталчилгааны талаар цагдаагийн байгууллагад мэдээлэх үүрэгтэй.”

2/16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсэг:

“16.4.Тодорхой төрлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах үүрэг бүхий дэд зөвлөлийг зохицуулах зөвлөлийн дэргэд ажиллуулж болно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлд дор дурдсан агуулгатай 24.6.8 дахь заалт нэмсүгэй:

“24.6.8.бие махбодийн ба бэлгийн хүчирхийлэл, мөлжлөгийн хохирогчид үзүүлэх эрүүл мэндийн болон сэтгэцийн нөхөн сэргээх тусламж, үйлчилгээ.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

**АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд дор дурдсан агуулгатай 15.7.7 дахь заалт нэмсүгэй:

“15.7.7.гадаад улсад боловсрол эзэмшүүлэх, сургалтад хамруулахад зуучлах үйлчилгээ.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

**ИРГЭНИЙ БҮРТГЭЛИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Иргэний бүртгэлийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.3 дахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“23.3.Дипломат, албан паспортыг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энгийн гадаад паспортыг нийслэлд иргэний бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, орон нутагт аймгийн иргэний бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн алба тус тус олгож, хугацааг сунгах, хүчингүй болгох, нэгдсэн бүртгэл хөтлөх ажлыг эрхэлнэ.”

2 дугаар зүйл.Иргэний бүртгэлийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн гарчиг, 23.1, 23.4 дэх хэсгийн “, хүүхдийн үнэмлэх” гэснийг тус тус хассугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.2 дахь заалтын “энэ хуулийн” гэсний өмнө “хуульд өөрөөр заагаагүй бол” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

САДАР САМУУН ЯВДАЛТАЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хуулийн дараах зүйл, заалтыг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалт:

“3.1.2.“садар самуун явдал” гэж биеэ үнэлэх, бусдын биеийг үнэлүүлэх, эсхүл эдгээр үйлдэлд бусдыг татан оролцуулах, түүнчлэн садар самууныг сурталчлахыг;”

2/4 дүгээр зүйл:

“4 дүгээр зүйл. Биеэ үнэлэх, бусдын биеийг үнэлүүлэхийг хориглох

4.1.Биеэ үнэлэхийг хориглоно.

4.2.Бусдын биеийг үнэлүүлэхийг хориглоно.”

3/12 дугаар зүйл:

“12 дугаар зүйл.Тоо бүртгэл

12.1.Биеэ үнэлсэн, эсхүл бусдын биеийг үнэлүүлсэн зөрчилд захиргааны шийтгэл хүлээсэн этгээдийн талаарх тоо бүртгэлийг цагдаагийн байгууллага эрхлэн хөтөлнө.”

2 дугаар зүйл.Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.2.1 дэх заалтын “4.1-ийг” гэснийг “4.1, 4.2-ыг” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэг, 13 дугаар зүйлийн 13.2.2 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЭРҮҮГИЙН БАЙЦААН ШИЙТГЭХ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсгийн “-Тагнуулын байгууллага өөрсдөө илрүүлсэн Эрүүгийн хуулийн” гэсний дараа “113 /Хүн худалдаалах/,” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 27-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ЗАРИМ ЗААЛТЫГ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.2008 оны 9 дүгээр сарын 17-ны өдөр баталсан Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцугай.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 01 дүгээр сарын 27-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 01 дүгээр
сарын 27-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 2 дахь заалтад “-стандартчилал, хэмжил зүйн асуудал; -шударга бус өрсөлдөөнийг хянан зохицуулах, хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах асуудал; -чөлөөт бүсийн асуудал; -үйлдвэржүүлэлтийн бодлого.” гэж, мөн хэсгийн 5 дахь заалтад “-оюуны өмч, патент, зохиогчийн эрхийн асуудал; -иргэн, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл.” гэж тус тус нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, 21 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Тэргүүн Шадар сайд” гэснийг “Шадар сайд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 2 дахь өгүүлбэрийн “Тэргүүн Шадар сайдтай зөвшилцөн” гэснийг, 20 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг, 34¹ дүгээр зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 1, 2 дахь хэсгийн “Тэргүүн Шадар сайд,” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 1 дэх заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 01 дүгээр сарын 27-ны өдөр баталсан Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуулийн зарим заалтыг хүчингүй болсонд тооцох тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 12 дугаар
сарын 01-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

СТАТИСТИКИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Статистикийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт дор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

“л/хөдөө аж ахуйн ээлжит тооллогыг 10 жил тутам, завсрын тооллого, судалгааг 5 жил тутам.”

2 дугаар зүйл. Статистикийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “г” заалтыг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“г/өрхийн нийгэм, эдийн засгийн түүвэр судалгааг улирал тутам;”

3 дугаар зүйл. Статистикийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “д” заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

ЗАЛРУУЛГА

“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 2011 оны 48 дугаарт нийтэлсэн “Статистикийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай” /2011 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдөр батлагдсан/ хуулийн эхийг УИХ-ын Тамгын газрын ажилтны буруугаар алдаатай хэвлэсэн тул дахин хэвлэж байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2012 оны 02 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 19

Улаанбаатар
хот

Улсын Дээд шүүхийн шүүгчийг томилох тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүхийн тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.2 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Дамдины Эрдэнэбалсүрэнг Улсын Дээд шүүхийн шүүгчийн албан тушаалд томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2012 оны 02 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 20

Улаанбаатар
хот

Зарим хүмүүсийг шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүхийн тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.1, 42 дугаар зүйлийн 42.3,

58 дугаар зүйлийн 58.1.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

1. Намсрайн Батзоригийг Орхон аймгийн шүүхийн шүүгчийн, Гөлгөөгийн Давааринчинг Сэлэнгэ аймгийн шүүхийн шүүгчийн, Төмөрбаатарын Ганбатыг Хөвсгөл аймгийн шүүхийн шүүгчийн, Давагийн Алтантуяаг Дорноговь аймаг дахь сум дундын 1 дүгээр шүүхийн шүүгчийн, Жамбалын Отгонхишигийг Завхан аймаг дахь сум дундын 2 дугаар шүүхийн шүүгчийн албан тушаалд тус тус томилсугай.

2. Балжирхүүгийн Энхтайваныг Орхон аймгийн Захиргааны хэргийн шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас Хөвсгөл аймгийн Захиргааны хэргийн шүүхийн шүүгчийн, Доржийн Сарангэрэлийг Хөвсгөл аймгийн Захиргааны хэргийн шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас Орхон аймгийн Захиргааны хэргийн шүүхийн шүүгчийн албан тушаалд тус тус сэлгэн ажиллуулсугай.

3. Төрийн өөр ажил, албан тушаалд томилогдсонтой холбогдуулан Намсрайн Батзоригийг Орхон аймаг дахь сум дундын шүүхийн шүүгчийн, Гөлгөөгийн Давааринчинг Сэлэнгэ аймаг дахь сум дундын 3 дугаар шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас тус тус чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2012 оны 02 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 21

Улаанбаатар
хот

**Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
томилох тухай**

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5, “Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай” хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3, “Дипломат албаны тухай” хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Сингапур Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Пүрэвжавын Гансүхийг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Сингапур Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Банзрагчийн Дэлгэрмааг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2011 оны 12 дугаар
сарын 16-ны өдөр

Дугаар 358

Улаанбаатар
хот

“Хүүхдийн эсэн мэнд амьдрахуй” үндэсний стратегийн тухай

Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт эх, хүүхдийн өвчлөл, эндэгдлийг тууштай бууруулах талаар тусгасан зорилтыг хэрэгжүүлэх, Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагаас гаргасан “Эмэгтэйчүүд, хүүхдийн эрүүл мэндийг сайжруулах тухай дэлхийн стратеги”-ийг дэмжих, Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтыг хангах зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Эрүүл мэндийн яамнаас боловсруулсан “Хүүхдийн эсэн мэнд амьдрахуй” үндэсний стратегийг сайшаасугай.

2. “Хүүхдийн эсэн мэнд амьдрахуй” үндэсний стратегийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг хамтран баталж, хэрэгжилтийг улсын хэмжээнд удирдан зохион байгуулахыг Эрүүл мэндийн сайд С.Ламбаа, Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо (Ч.Хашчулуун)-нд даалгасугай.

3. “Хүүхдийн эсэн мэнд амьдрахуй” үндэсний стратегид тусгагдсан зорилт, үйл ажиллагааг өөрийн эрхлэх ажлын хүрээнд болон нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд хэрэгжүүлж ажиллах, шаардагдах хөрөнгийг 2012 оноос эхлэн жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх Үндсэн чиглэл, төсөвт тусган гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх арга хэмжээ авч ажиллахыг Эрүүл мэндийн сайд С.Ламбаа, Сангийн сайд С.Баярцогт, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД

С.ЛАМБАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2011 оны 12 дугаар
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 361

Улаанбаатар
хот

Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

Амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээрийн хяналт, шалгалтын тухай хуулийн 5.1.6, 6.1-д заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Журам батлах тухай” Засгийн газрын 2003 оны 1 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 20 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Хилийн хяналтын байгууллагуудын үйл ажиллагааг зохицуулах журам”-ын 3 дахь заалтад дор дурдсан агуулгатай 3.3 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“3.3. Гүний гаалийн хяналтын талбайгаар орох, гарах хөдөлгөөний чиглэлд:

3.3.1. Гүний мэргэжлийн хяналтын алба;

3.3.2. Гүний гаалийн байгууллага.”

2. Мөн журмын 1 дэх заалтын “Хилийн боомтод” гэснийг “Хилийн боомт, гүний гаалийн хяналтын талбайд” гэж өөрчилсүгэй.

3. Монгол Улсын хилийн боомт, гүний гаалиар нэвтрүүлэх бодис, бараа, бүтээгдэхүүн, зорчигч, тээврийн хэрэгсэлд тавих хяналтыг сайжруулах арга хэмжээ авахыг Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын дарга Р.Содхүүд даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**МОНГОЛ УЛСЫН
ШАДАР САЙД**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2011 оны 12 дугаар
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 362

Улаанбаатар
хот

Ойн менежментийн улсын ерөнхий төлөвлөгөөний тухай

Ойн тухай хуулийн 11.1.3-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Ойн менежментийн улсын ерөнхий төлөвлөгөө”-г сайшаасугай.

2. “Ойн менежментийн улсын ерөнхий төлөвлөгөө”-г хамтран баталж, хэрэгжилтийг зохион байгуулан, мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажиллахыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Л.Гансүх, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Т.Бадамжунай нарт даалгасугай.

3. “Ойн менежментийн улсын ерөнхий төлөвлөгөө”-г хэрэгжүүлэх ажилд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, төсөвт тусган хэрэгжүүлэхийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Л.Гансүх, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Т.Бадамжунай, Сангийн сайд С.Баярцогт нарт үүрэг болгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД**

Л.ГАНСҮХ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2011 оны 12 дугаар
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 363

Улаанбаатар
хот

Тусгай зориулалтаар 2012 онд агнах, барих агнуурын амьтны тоо хэмжээг тогтоох тухай

Ан агнуурын тухай хуулийн 8.4-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. 2012 онд тусгай зориулалтаар угалз 50, тэх 120, халиун буга 5, цагаан зээр 150, саарал чоно 40, бор гөрөөс 40, зэрлэг гахай 10, агнуурын шувуу 300 хүртэл толгойг агнуулахаар тус тус тогтоосугай.

2. Олон улсын ангийн үзэсгэлэн худалдаанд Монгол Улсаас угалз, тэх зэрэг агнуурын зарим ан амьтан агнах эрхийг дуудлага худалдаанд оруулах ажлыг зохион байгуулахыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Л.Гансүхэд зөвшөөрсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД**

Л.ГАНСҮХ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2011 оны 12 дугаар
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 364

Улаанбаатар
хот

Дүрэм батлах тухай

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 16.3; 16.4-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн үлгэрчилсэн дүрэм”-ийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Өрхийн эрүүл мэндийн нэг төвд ногдох иргэний тоог нийслэлд 8000-аас, аймаг, суурин газарт 6000-аас доошгүй бөгөөд нийт ногдох иргэний тоо 14000-аас хэтрэхгүй байхаар тогтоосугай.

3. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нэг иргэнд ногдох зардлын хэмжээг хүн амын бүтэц, тусламж, үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээ, нэр төрөл, бодит өртөг, үнийн өсөлттэй уялдуулан шинэчлэн тогтоож байхыг Сангийн сайд С.Баярцогт, Эрүүл мэндийн сайд С.Ламбаа нарт даалгасугай.

4. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагааг дэмжиж, мэргэжил арга зүйгээр ханган, хамтран ажиллахыг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт даалгасугай.

5. Өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй гэрээ байгуулан хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж ажиллахыг аймаг, дүүргийн Засаг дарга, аймгийн Эрүүл мэндийн газар, дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн дарга нарт үүрэг болгосугай.

6. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Өрхийн эмнэлэг байгуулан ажиллуулах тухай” Засгийн газрын 1999 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 149 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД

С.ЛАМБАА

ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ҮЛГЭРЧИЛСЭН ДҮРЭМ

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1. Өрхийн эрүүл мэндийн төв (цаашид “төв” гэх) нь хот, суурин газрын хүн амд төрөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгэх чиг үүрэг бүхий, сайн дурын үндсэн дээр бүртгүүлсэн хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага мөн.

1.2. Төв нь үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын хууль тогтоомж, “Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагаа MNS5292:2011” стандарт болон энэхүү дүрмийг мөрдлөг болгон ажиллана.

1.3. Төв нь нөхөрлөл хэлбэрээр зохион байгуулагдсан хуулийн этгээд байна. Төвийг нийслэл, аймгийн төв болон нэгдсэн эмнэлэг бүхий бусад суурин газарт байгуулна.

1.4. Төв нь улсын бүртгэлд бүртгүүлэн холбогдох хууль, журмын дагуу эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрөл авсан байна. Төвийг үүсгэн байгуулах, өөрчлөх, нэгдэх, татан буулгахтай холбоотой харилцааг Эрүүл мэндийн тухай, Нөхөрлөлийн тухай хууль болон холбогдох бусад хуулиар зохицуулна.

1.5. Төв нь оноосон нэртэй байх бөгөөд зохих журмын дагуу баталгаажсан тэмдэг, албан бичгийн хэвлэмэл хуудас хэрэглэнэ.

1.6. Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар нь төвийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллана.

Хоёр. Төвийн бүтэц, зохион байгуулалт, удирдлага

2.1. Төв нь “Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагаа MNS5292-2011” стандартад заасан бүтэцтэй байна.

2.2. Төв нь иргэдэд нийгмийн эрүүл мэндийн болон эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхэд шаардлагатай хүний нөөц, эмнэлгийн багаж, тоног төхөөрөмж, эм, хэрэгсэл, байраар хангагдсан байхаар үйл ажиллагааг зохион байгуулна.

2.3. Төв нь нөхөрлөлийн аль ч хэлбэрээр зохион байгуулагдаж

болох бөгөөд нийт эмч, мэргэжилтний 60-аас доошгүй хувь нь нөхөрлөлийн гишүүнд хамрагдсан байна.

2.4. Гишүүд нөхөрлөлд орох, нөхөрлөлөөс гарах, хасагдах асуудлыг Нөхөрлөлийн тухай хуулиар зохицуулна.

2.5. Төвийн удирдлага нь нөхөрлөлийн бүх гишүүдийн хурал байна. Шийдвэрийг нөхөрлөлийн гишүүд олонхийн саналаар гаргаж, шийдвэртэй холбогдон үүсэх хариуцлагыг хамтран хүлээнэ.

2.6. Нөхөрлөлийн бүх гишүүдийн хурлаас тус төвийн даргыг томилж, чөлөөлнө. Төвийн дарга нь ил тод, нээлттэй байдлыг үйл ажиллагааны үндсэн зарчмаа болгож, төвийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулна.

2.7. Төвийн дарга нь хүний их эмч мэргэжилтэй, өрхийн эмчийн мэргэжил эзэмшсэн, мэргэжлээрээ 3-аас доошгүй жил ажилласан, мэргэжлийн зэрэгтэй, удирдахуйн ухааны мэдлэг, дадлага эзэмшсэн, хамт олны дунд нэр хүндтэй, багаар ажиллах чадвартай хүн байна.

2.8. Зайлшгүй тохиолдолд төвийн дарга нь өөрийгөө орлон ажиллах хүнийг томилон ажиллуулж болно.

2.9. Төвийн дарга нь гэрээ, бусад эрх зүйн баримтыг баталгаажуулах, байгууллагын хэтийн болон тухайн жилийн төлөвлөгөө, хөрөнгийн зарцуулалтыг хамт олны хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулж, гүйцэтгэлд нь хяналт тавьж ажиллан хамт олныг мэдээллээр хангана.

2.10. Төвийн дотоод журмыг хамт олны хурлаар хэлэлцэн баталж, мөрдөн ажиллана.

Гурав. Төвийн санхүүжилт

3.1 Төвийн санхүүжилт нь улсын болон орон нутгийн төсөв, нийгмийн эрүүл мэндийн хөтөлбөрийн санхүүжилт, хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

3.2. Төсвийн санхүүжилтийг нэг иргэнд ногдох зардлаар тооцож олгоно.

3.3. Төв нь үйлчлэх хүрээний иргэдийн тоог хагас жил тутамд гарган аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газарт хүргүүлнэ.

3.4. Оршин суух бүртгэлгүй боловч тухайн төвөөр үйлчлүүлсэн болон түр оршин суугаа иргэдийн сүүлийн 3 жилийн дундаж, тухайн нутаг

дэвсгэрийн нэгжийн хүн амын шилжилт хөдөлгөөний дундажийг тооцоолж нэмэлт санхүүжилт олгож болно.

3.5. Төв нь төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг санхүүгийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан бараа, үйлчилгээний зардлын бүлэглэлээр гарган сар бүр харьяа аймаг, дүүргийн Төрийн сангийн газарт хүргүүлнэ.

3.6. Санхүүгийн тайланг “Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан ба хяналтад байгаа байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл” стандартын дагуу гаргаж тайлангийн нэгтгэлд хамруулна.

Дөрөв. Төвийн үйл ажиллагаа

4.1. Төв нь Эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан жагсаалтын дагуу эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг иргэдэд үнэ төлбөргүй, чанартай, хүртээмжтэй үзүүлнэ.

4.2. Үйлчлүүлэгчдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хэрэгцээ, шаардлагыг зөв тодорхойлж, шаардлагатай лавлагаа, тусламжийг цаг алдалгүй зохион байгуулан тусламж, үйлчилгээний тасралтгүй байдлыг хангаж ажиллана.

4.3. Түр оршин суугч болон бүртгэлгүй иргэдэд тусламж үйлчилгээг мөн адил тэгш хүртээмжтэй үзүүлнэ.

4.4. Гамшиг, осол, нийтийг хамарсан халдварт өвчний үед харьяа эрүүл мэндийн газрын шийдвэрийн дагуу тусламж үйлчилгээ үзүүлнэ.

4.5. Хүн амын эрүүл мэндийн байдал, түүнд нөлөөлөх хүчин зүйлийг тандан судлах, хянах, эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, өвчин, эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол олгох зэрэг нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг зохион байгуулан, үр дүнг тооцож ажиллана.

4.6. Эрүүл мэндийг дэмжигч иргэн, өрх, байр, гудамж байгууллага болох хөдөлгөөнийг өрнүүлэн, мэргэжил арга зүйн зөвлөмжөөр хангана.

4.7. Эрүүл мэндийн сайн дурын идэвхтнийг бэлтгэн, тэднийг хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих үйлст татан оролцуулна.

4.8. Эрүүл мэндийг дэмжих чиглэлээр ажиллаж байгаа олон нийтийн байгууллага, хөдөлгөөн, төрийн болон төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллана.

4.9. Харьяалах шатны Засаг дарга, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, цагдаа, бүртгэлийн байгууллагын дэмжлэгийг авч, эрүүл мэндийн талаархи мэдээллээр ханган, хамтарч ажиллана.

Тав. Төвийн гэрээ

5.1. Төв нь хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх асуудлаар жил бүр гэрээ байгуулж ажиллана. Улаанбаатар хотод нийслэлийн Засаг даргын захирамжийг үндэслэн дүүргийн Засаг дарга, дүүргийн Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн дарга, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн дарга нар, орон нутагт аймгийн Засаг дарга, аймгийн Эрүүл мэндийн газрын дарга, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн дарга нар гэрээ байгуулна.

5.2. Энэ дүрмийн 5.1-д заасан гэрээний загвар, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, дүгнэх журмыг эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

5.3. Гэрээг жилд нэг удаа 3 талын төлөөлөл оролцсон баг ил тод, шударга нээлттэй зарчмыг баримтлан дүгнэж, үр дүнг үйлчлэх хүрээний хүн амд танилцуулна.

5.4. Гэрээнд заасан үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд гэрээний дагуу хариуцлага тооцож, гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна. Гэрээг цуцалсан тохиолдолд сонгон шалгаруулалтын зарчмаар дараагийн өрхийн эрүүл мэндийн төвийн багийг шалгаруулна. Төвийг сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулах хүртэлх хугацаанд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг тасралтгүй явуулах үүргийг өмнө нь гэрээ байгуулсан өрхийн эрүүл мэндийн төв гүйцэтгэнэ.

5.5. Төвийг сонгон шалгаруулах журмыг эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

Зургаа . Төвийн үүрэг, эрх

6.1. Төв нь дараахь үүргийг хүлээнэ:

6.1.1. Эрүүл мэндийн тухай хуульд заасан эрүүл мэндийн байгууллагын нийтлэг үүрэг;

6.1.2. байгууллагын үндсэн зорилт, зорилго, чиг үүргийг тодорхойлон, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг жил бүр гарган хэрэгжилтийг хангаж ажиллах;

6.1.3. үйлчлүүлэгчийн эрхийг хүндэтгэх, өрхийн эмчээ сонгох, тусламж, үйлчилгээ авах ээлтэй орчин бүрдүүлэх;

6.1.4. тусламж, үйлчилгээг чанартай, хүртээмжтэй үзүүлэх, зөвлөгөө өгөх цогц аргыг эзэмшин иргэдийн сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэхэд анхаарч ажиллах;

6.1.5. төвийн ажилтнууд нь эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн хэм хэмжээг мөрдөж мэдлэг, ур чадвараа байнга дээшлүүлэх;

6.1.6. эрүүл мэндийн даатгалын сангаас үнийн хөнгөлөлт үзүүлэх эм болон эрүүл мэнд, нийгмийн халамж, зайлшгүй үйлчилгээний талаархи мэдээллээр иргэдийг хангаж ажиллах;

6.1.7. эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан анхан шатны маягтыг хөтөлж, тайлан мэдээг хугацаанд нь гаргаж, хүргүүлэх;

6.1.8. өмч, хөрөнгийн бүртгэл, ашиглалт, хамгаалалт, зарцуулалтад хяналт тавих;

6.1.9. эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургах, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах боломж нөхцөлөөр хангах;

6.1.10 ажилтны нийгмийн асуудлыг хуульд заасны дагуу шийдвэрлэх.

6.2. Төв нь дараахь эрхийг эдэлнэ:

6.2.1. Эрүүл мэндийн тухай хуульд заасан эрүүл мэндийн байгууллагын нийтлэг эрхийг эдлэх;

6.2.2. нийгмийн эрүүл мэндийн болон эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад чиглэсэн шинэ санаа, санаачилга дэвшүүлэх, мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх санал хүсэлт тавьж шийдвэрлүүлэх;

6.2.3. эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг зохион байгуулахад иргэн, гэр бүл, хамт олныг оролцуулах, аж ахуйн нэгж, байгууллагад эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хэвийн нөхцөлийг хангуулахад чиглэсэн заавар, зөвлөгөө өгөх, шаардлага тавих;

6.2.4. хүн амын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж буй асуудлыг орон нутгийн засаг захиргаанд тавьж, шийдвэрлүүлэх;

6.2.5. төвийн үйл ажиллагаа, санхүүтэй холбоотой асуудлаар санал, хүсэлт гаргах, шийдвэрлүүлэх;

6.2.6. хүн амын тоо, тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмж, үр дүнгээс хамааруулан ажилтнуудын цалин тогтоох, нэмэгдэл олгох;

6.2.7. тусламж, үйлчилгээнд шаардлагатай эмнэлгийн багаж, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж авах;

6.2.8. Эрүүл мэндийн тухай хуульд заасан нийгмийн баталгааг эдэлж, нэмэгдэл хөлс, нөхөн төлбөр авах.

Долоо. Бусад

7.1. Төв нь төрийн болон орон нутгийн өмчийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд заасны дагуу ашиглана.

7.2. Улс, орон нутгийн төсөв, төсөл, хандив, хөтөлбөрийн хүрээнд нийлүүлсэн хөрөнгийг аймаг, нийслэлийн өмчийн харилцааны газарт бүртгүүлнэ. Өмчийн ашиглалт, хамгаалалтад орон нутгийн өмчийн харилцааны газар хяналт тавьж ажиллана.

7.3. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг жигд хүртээмжтэй хүргэх, үйлчлүүлэгчдэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх зорилгоор өөрийн төвийн хөрөнгөөр худалдан авсан аливаа хөрөнгийг төвийн өмч болгон бүртгэнэ.

7.4. Төвийн байрны их засварыг орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэнэ. Барилгын урсгал засварыг төв хариуцан тухай бүр хийж гүйцэтгэнэ.

7.5. Төв татан буугдсан тохиолдолд талуудын төлөөллийг оролцуулан төвийн хөрөнгийг шилжүүлэх үйл ажиллагааг аймаг, нийслэлийн өмчийн харилцааны газар хариуцан гүйцэтгэнэ.

7.6. Хүн амын тоо, тусламж, үйлчилгээний хэрэгцээ, шаардлагын дагуу өрхийн эрүүл мэндийн төв шинээр байгуулах тохиолдолд хэрэгцээтэй байр, хөрөнгө, эмнэлгийн багаж, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийг орон нутгийн захиргаа хариуцаж, шийдвэрлэнэ.

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн редакци.
Улаанбаатар-12, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: тургйн_medecelel@parliament.mn
Утас: 262420, 329612
Хэвлэлийн хуудас: 2
Индекс: 14003